

ALCATRAZ VERSUS ĎÁBELŠTÍ KNIHOVNÍCI

První díl dobrodružné fantasy
od kultovního autora!

BRANDON SANDERSON

ILUSTRACE HAYLEY LAZO

ALCATRAZ

VERSUS

**d'ábelští
knihovníci**

ALCATRAZ

VERSUS

d'ábelští
knihovníci

BRANDON SANDERSON

Ilustrace
HAYLEY LAZO

sloart

Copyright © 2007 Dragonsteel Entertainment, LLC
Text © 2007 Brandon Sanderson
Illustrations copyright © 2016 Dragonsteel Entertainment, LLC
Illustrations © 2016 Hayley Lazo
Translation © 2023 Ondřej Pauser
Czech edition © 2023 Nakladatelství Slovart, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována v knižní, elektronické ani jiné podobě, ukládána do databází či rozmnožována bez předchozího písemného souhlasu vydavatele.

Alcatraz versus ďábelští knihovníci

Z anglického originálu *Alcatraz versus the Evil Librarians*

přeložil Ondřej Pauser

Redigoval Jiří Kettner

Korektury Adéla Lapáčková

Editorka Kateřina Eliášová

Vydalo Nakladatelství Slovart, s. r. o., v roce 2023

Sazba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tisk FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Vydání první

ISBN 978-80-276-0697-9

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.cz

Pro mého otce Winna Sandersona, který mi kupoval knížky.

Předmluva autora

Nejsem dobrý člověk.

Ach, samozřejmě vím, co se o mně vypráví. Říkají mi Oculator dramatus, Hrdina, Zachránce Dvanácti království. . . To jsou ale jen povídky. Některé jenom přehánějí, většinou však jde o vyložené lži. Pravda je mnohem méně zajímavá.

Když za mnou pan Bagworth poprvé přišel s návrhem, abych sepsal svůj životopis, zaváhal jsem. Brzy jsem si ale uvědomil, že by to byla perfektní příležitost veřejnosti vysvětlit, jak to vlastně všechno bylo.

Jak jsem pochopil, kniha vyjde zároveň ve Svobodných královstvích i Vnitřní Librării. To je poněkud problém, protože budu muset příběh sepsat tak, aby mu porozuměli čtenáři z obou oblastí. Ti, kteří pocházejí ze Svobodných království, nejspíš nebudou znát věci, jako jsou bazuky, aktovky a zbraně. A naopak obyvatelé Librérie – nebo Tišin, jak se také tato oblast nazývá – nebudou vědět, co to jsou okulátoři, Krystiny, anebo jaký byl ve skutečnosti dosah knihovnických konspirací.

Vám, kteří žijete ve Svobodných královstvích, proto navrhuji, abyste si vzali k ruce encyklopedii – k dispozici jich je celá řada –, v níž najdete vysvětlení neznámých termínů. Koneckonců tato kniha vyjde ve vaší zemi jakožto autobiografie a není jejím účelem poučovat vás o primitivních strojích a archaických zbraních používaných v Tišinách. Mým cílem je čistě jen sdělit vám pravdu o tom, kdo jsem, a dokázat, jak daleko mám do hrdiny, za něhož mě všichni považují.

• Předmluva autora •

V Tišinách – tedy na území kontrolovaném knihovníky, kam spadají Spojené státy, Kanada a Anglie – knihu zařazují do žánru fantasy. Nenechte se zmýlit! V žádném případě se nejedná o fikci, stejně jako se ve skutečnosti nejmenuju Brandon Sanderson. V obou případech jde o snahu skrýt knihu před knihovnickými agenty. Bohužel i přes tato opatření předpokládám, že knihovníci mé dílo objeví a zakážou ho. V takovém případě zahájí naši agenti Svobodných království tajnou protioperaci, propíží se do knihoven a prodejen, kde výtisky tajně vrátí do polic. Považujte se za šťastlivce, jestliže na takovou tajnou kopii narazíte.

Je mi jasné, že vám, Tišinářům, budou některé události mého života připadat úžasné a záhadné. Budu se snažit vám vše co nejlépe vysvětlit, ale pamatujte prosím na to, že mým cílem není vás pobavit. Jediné, o co mi jde, je otevřít vám oči a ukázat pravdu.

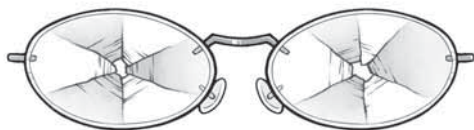
Vím, že touto knihou si moc přátel nezískám ani v jednom z obou světů. Lidi nikdy zrovna nepotěší, když se dozvědí, že věřili lžím.

Přesto to musím udělat. Tohle je můj příběh – příběh sobeckého, zvrženého hlupáka.

Kapitola

I

Ležel jsem svázaný na oltáři z vyřazených encyklopedií a smířoval se s tím, že mě kult ďábelských knihovníků co nevidět obětuje temným silám.

Jak si asi dovedete představit, taková situace může být poněkud znepokojivá. Ocitnout se v podobném nebezpečí vám s mozkem provede vážně zajímavé věci – říká se, že se všechno jakoby zpomalí a člověku se v hlavě promítne celý jeho život. Pokud jste něco takového nikdy nezažili, budete mi zkrátka muset věřit. Jestliže jste to ovšem *zažili*, pak jste nejspíš mrtví a tohle si stejně nepřečtete...

Já osobně jsem v okamžiku bezprostředně hrozící smrti myslel na své rodiče. Vzhledem k tomu, že jsem s nimi nevyrůstal, byla tato myšlenka opravdu podivná. Vlastně jsem o nich až do svých třináctých narozenin věděl jen jednu jedinou věc: že měli vážně zvrácený smysl pro humor.

Proč to říkám? No, protože mi moji rodiče dali jméno, které někteří zkracují na Al. V obvyklém případě by se jednalo

o zkratku pro Alberta, což je celkem fajn jméno. Sami jste už nejspíš jednoho nebo dva Alberty poznali a pravděpodobně jsou to dobří kluci. A když ne, pak za to určitě nemůže jejich jméno.

Nejmenuju se Albert.

Al by taky mohlo znamenat Alexander. Ani to by mi nijak nevadilo, tohle jméno v sobě nese jistou velikost a zní opravdu vznešeně.

Nejmenuju se Alexander.

Nejspíš byste dokázali vymyslet spoustu dalších jmen, která se podomácku zkracují na Al. Příjemně zní třeba Alfonso. Přijatelný by byl i Alan, stejně jako Alfréd – ačkoli ze mě by byl vážně špatný majordomus.

Ale nejmenuju se Alfonso, Alan nebo Alfréd. A není to ani Alejandro, Alton, Aldris či Alonzo.

Mé jméno zní Alcatraz. Alcatraz Smedry. Na vás, kteří pocházíte ze Svobodných království, to možná zapůsobí. To musí být báječné, říkáte si, ale já vyrůstal v Tišinách – ve Spojených státech. O okulátorech a jim podobných jsem tehdy ještě nevěděl. Ale věděl jsem, co je to vězení.

A proto mě napadlo, že moji rodiče *museli* mít podivný smysl pro humor. Proč by jinak své dítě pojmenovali po nejslavnější věznici v historii Států?

O svých třináctých narozeninách jsem pak získal další důkaz o kruté povaze mých rodičů. Ten den mi totiž poštou přišel balíček obsahující jediné dědictví, které mi zanechali.

Byl to pytlík s pískem.

• Alcatraz versus ďábelští knihovníci •

Stál jsem ve dveřích, shlížel na balíček ve svých rukách a mračil se za odjíždějícím pošťákem. Balíček vypadal staře – provázek, kterým byl převázaný, se třepil a hnědý balicí papír byl zmačkaný a místy potrhaný. Uvnitř jsem našel krabici obsahující krátkou, jednoduchou zprávu.

Alcatrazi,

přejeme Ti všechno nejlepší ke třináctým narozeninám!

Tady je Tvoje slíbené dědictví.

S láskou máma a táta

Pod lístkem se zprávou jsem objevil pytlík s pískem. Byl malý, asi o velikosti pěsti, a naplněný obyčejným světle hnědým pískem z pláže.

Nejdřív mě napadlo, že jde o vtip. A vy byste si na mém místě nejspíš mysleli to samé. Jedna věc mě však zarazila. Položil jsem krabici a uhladil zmačkaný balicí papír.

Jeden jeho okraj pokrývala divoká čmáranice – asi jako když se někdo snaží rozepsat zaskládané pero. Na svrchní straně pak byla napsaná adresa. Písmo vypadalo stejně staře jako papír, bylo vybledlé, částečně až nečitelné. Přes to přesně udávalo místo, kde jsem žil teprve posledních osm měsíců.

To není možné, pomyslel jsem si.

Potom jsem se vrátil do domu a zapálil kuchyň.

Už jsem vás varoval, že nejsem dobrý člověk. Ti, kteří mě znali v mládí, by jen těžko uvěřili, že zrovna *já* se jednou stanu známým hrdinou. Slovo *hrdinství* ke mně zkrátka nesedělo. Lidé mě také nikdy nepopisovali výrazy jako *milý* nebo *přátelský*. Hovořili o mně jako o *chytrém*, ačkoli mám podezření, že přesnější by bylo *vychytralý*. Také jsem o sobě slyšel, že jsem *destruktivní*, ale to mě zas tolik netrápilo (vlastně to ani neodpovídalo skutečnosti).

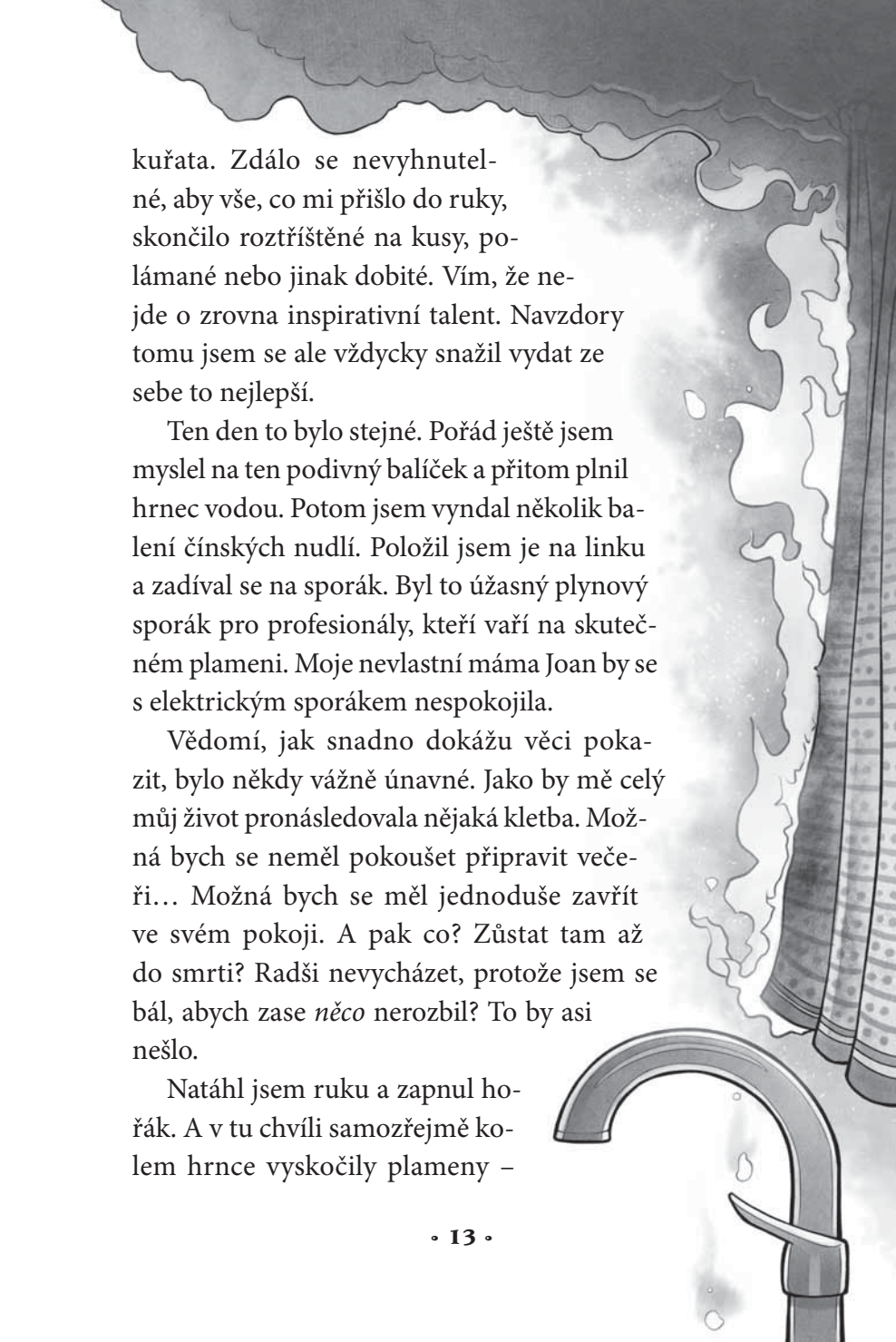
Kdepak, nic hezkého se o mně nevykládalo. Však taky dobří lidé nepodpalují kuchyně.

Ztracený v myšlenkách jsem s balíčkem v ruce zamířil do kuchyně mých pěstounů. Byla to moc hezká kuchyň, moderní, s bílými tapetami a spoustou lesklých pochromovaných přístrojů. Kdokoli do ní vstoupil, okamžitě pochopil, že osoba, jíž to tu patří, je na své kuchařské umění náležitě pyšná.

Položil jsem balíček na stůl a vydal se ke sporáku. Obyvatel Tišin by si pomyslel, že vypadám jako úplně normální americký kluk, oblečený ve volných džínách a tričku. Považovali mě za celkem hezké dítě – někteří dokonce tvrdili, že mám takový „nevinný obličej“. Nebyl jsem nijak zvlášť vysoký, měl jsem tmavě hnědé vlasy a nadání rozbíjet věci.

Velké nadání.

Když jsem byl malý, ostatní děti na mě pokřikovaly „nemehlo“. Vždycky jsem všechno rozbil – talíře, fotoaparáty,

kuřata. Zdálo se nevyhnutelné, aby vše, co mi přišlo do ruky, skončilo roztráštěné na kusy, polámané nebo jinak dobité. Víím, že nejde o zrovna inspirativní talent. Navzdory tomu jsem se ale vždycky snažil vydat ze sebe to nejlepší.

Ten den to bylo stejné. Pořád ještě jsem myslel na ten podivný balíček a přitom plnil hrnec vodou. Potom jsem vyndal několik balení čínských nudlí. Položil jsem je na linku a zadíval se na sporák. Byl to úžasný plynový sporák pro profesionály, kteří vaří na skutečném plameni. Moje nevlastní máma Joan by se s elektrickým sporákem nespokojila.

Vědomí, jak snadno dokážu věci pokazit, bylo někdy vážně únavné. Jako by mě celý můj život pronásledovala nějaká kletba. Možná bych se neměl pokoušet připravit večeři... Možná bych se měl jednoduše zavřít ve svém pokoji. A pak co? Zůstat tam až do smrti? Radši nevycházet, protože jsem se bál, abych zase *něco* nerozbil? To by asi nešlo.

Natáhl jsem ruku a zapnul hořák. A v tu chvíli samozřejmě kolem hrnce vyskočily plameny –

mnohem výš, než by mělo být vůbec možné. Snažil jsem se je ztlumit, ale místo toho jsem samozřejmě ulomil regulační knoflík. Pokusil jsem se tedy aspoň popadnout hrnec a sundat ho ze sporáku. Ucho mi samozřejmě zůstalo v ruce. Chvilku jsem na ně hleděl a potom se podíval na plameny. Vesele se zatřepotaly a přeskočily na závěsy, které začaly lačně stravovat.

No, tak to bychom tedy měli, pomyslel jsem si a s povzdechem upustil ucho hrnce. Nechal jsem oheň ohněm – už jsem to říkal několikrát, ale musím to znovu připomenout: nejsem dobrý člověk –, sebral jsem balíček a odkráčel do svého pokoje.

Rozložil jsem balicí papír na psací stůl a prohlédl si známky, které na něm byly nalepené. Na jedné byla vyobrazena žena v leteckých brýlích a se starodávným letadlem v pozadí. Všechny známky se zdály být staré – minimálně tak staré jako já. Zapnul jsem počítač, abych si v databázi ověřil data jejich vydání, a zjistil jsem, že jsem měl pravdu. Všechny ty známky vytiskli před třinácti lety.

Někdo si dal spoustu práce, aby to *vypadalo*, že můj dárek zabalili, napsali na něj adresu a nalepili známky před více než celou dekádou. Což bylo směšné. Jak by tehdy mohl odesílatel vědět, kde budu bydlet? Během uplynulých třinácti let jsem vystřídal tucty pěstounů. Kromě toho jsem z vlastní zkušenosti věděl, že počet známek nutný k odeslání balíčku se bez varování mění a zvyšuje (jsem si jistý, že úředníci na poště jsou v tomhle ohledu záměrně

• Alcatraz versus ďábelští knihovníci •

sadističtí). Nebylo možné, aby někdo před třinácti lety věděl, kolik bude stát posláni balíčku v současné době.

Zavrtěl jsem hlavou a vyhodil do koše písmenko M ulomené z klávesnice mého počítače. Už jsem se přestal snažit přilepit ho zpátky, stejně jako mnoho dalších – stejně vždycky znovu upadla. Ve skříni v předsíni jsem našel hasicí přístroj a vrátil se do kuchyně, kterou už zaplnila oblaka kouře. Krabici a hasicí přístroj jsem položil na stůl, vzal jsem koště, zadržel dech a poklidně smetl doutnající zbytky závěsů do dřezu. Pustil jsem na ně vodu, uhasil hořící tapety a skříňky a potom konečně i sporák.

Protipožární alarm se nespustil, a jestli se ptáte proč, pak z toho důvodu, že jsem ho rozbil už dřív. Stačilo mi na něj na vteřinu položit dlaň a ta věčička se jednoduše rozpadla.

Okno jsem neotevřel, ale napadlo mě, že by bylo dobré najít kombinačky a zavřít ventil plynu u sporáku. Pak jsem se zadíval na závěsy: zmuchlané černé kusy ohořelé látky ve dřezu.

Super, pomyslel jsem si našťvaně. Po tomhle už se mnou Joan a Roy nebudou chtít mít nic společného.

Možná si myslíte, že bych se měl spíš cítit provinile. Jenže co jsem měl dělat? Jak už jsem řekl – nemohl jsem se jenom schovávat ve svém pokoji. Měl jsem se vyhýbat životu jen proto, že se ten můj trochu lišil od životů ostatních lidí? Ne. Musel jsem se naučit se svým prokletím žít. Stejně jako to musí zvládnout i ostatní, jak jsem předpokládal.

Zaslechl jsem, jak na příjezdové cestě zastavilo auto. Kuchyň byla pořád plná kouře, proto jsem nakonec otevřel okno a pomocí ručníku začal dým rozhánět. O chvíli později vběhla do kuchyně moje nevlastní máma Joan. Zděšeně se zastavila a hleděla na tu zkázu.

Pustil jsem ručník a beze slova jsem odešel do svého pokoje.

* * *

„Ten kluk je katastrofa!“

Joanin hlas ke mně stoupal otevřeným oknem. Moji pěstouni byli v pracovně v přízemí, což byla jejich oblíbená místnost pro „tiché“ rozhovory týkající se mé maličkosti. Naštěstí první věc, kterou jsem v tomhle domě rozbil, byla závlačka v okně studovny, takže okno nyní zůstávalo permanentně nedovřená a já je tak mohl snadno poslouchat.

„No tak, Joan,“ ozval se uklidňující hlas. Patřil Royovi, mému nevlastnímu otci.

„Už to nezvládnou!“ prskala Joan. „Zničí všechno, čeho se dotkne!“

A zase to slovo. *Zničit*. Cítil jsem, jak se mi vzteky ježí vlasy. *Já věci neničím*, běželo mi hlavou. *Já je rozbívám. Pořád existují, když s nimi skončím, jenom už nefungují.*

„Myslel to dobře,“ řekl Roy. „Má dobré srdce.“

„Nejdřív pračka,“ vypočítávala Joan. „Potom sekačka na trávu. Pak koupelna v patře. Teď kuchyň. To všechno ani ne za rok!“

• Alcatraz versus ďábelští knihovníci •

„Měl to v životě těžké,“ ozval se zase Roy. „Jen se snaží... Jak by ses cítila ty, kdyby tě strkali z jedné rodiny do druhé a nikde bys neměla pořádný domov?“

„A divíš se snad těm lidem, že se ho zbavili?“ odpověděla Joan. „Já –“

Přerušilo ji zaklepání na vchodové dveře. V pracovně nastalo na okamžik ticho. Představoval jsem si, co se tam právě mezi mými pěstouny odehrává. Joan se nejspíš na Roye právě dívala *tím pohledem*. *Ten pohled* byl obvykle specialitou jejího manžela a znamenal, že bych se měl klidit. Roy byl také z těch dvou ten mírnější. Slyšel jsem jeho kroky, když šel otevřít dveře.

„Pojďte dál,“ vybídl návštěvu Roy. Nyní byl v předsíni, a já ho proto slyšel tlumeněji. Zůstal jsem ležet na posteli. Bylo pořád brzy – slunce ještě ani nezačalo zapadat.

„Paní Sheldonová,“ oslovil dole u vstupu nový hlas Joan. „Přišla jsem tak brzy, jak to jen šlo, poté co jsem se o tom incidentu dozvěděla.“

Byl to ženský hlas a já ho znal. Zněl věcně, odměřeně a víc než trochu povýšeně. Možná to mělo něco společného s tím, že slečna Fletcherová nebyla vdaná.

„Slečno Fletcherová,“ začala Joan váhavě. Když nastal čas, všichni obvykle jako by znejistěli. „Já jsem... je mi líto –“

„Ne,“ zarazila ji slečna Fletcherová. „Je úžasné, že jste vydrželi tak dlouho. Zítra sem někoho pošlu, aby toho chlapce vyzvedl.“

Tiše jsem si povzdechl a zavřel oči. Joan s Royem vážně vydrželi dlouho – rozhodně mnohem déle než většina předchozích pěstounů. Osm měsíců byl skvělý úspěch, jestliže měli na starosti *mě*. Cítil jsem, jak se mi lehce sevřel žaludek.

„Kde je teď?“ zeptala se slečna Fletcherová.

„Nahore ve svém pokoji.“

Bez hnutí jsem čekal. Slečna Fletcherová zakleपालa, ale nepočkala na moji odpověď a otevřela dveře dokořán.

„Slečno Fletcherová,“ řekl jsem. „Moc vám to sluší.“

Nebyla to tak docela pravda. Slečna Fletcherová – která měla můj případ na starosti – by byla hezká, kdyby si nevybrala tak strašně ošklivé brýle s kostěnými obroučkami. Blond vlasy nosila v uzlu, který byl jen o něco méně stažený než její pevně semknuté rty, podtrhující její věčně nespokojený výraz. Měla na sobě jednoduchou bílou blůzu a černou sukni, jež jí sahala až do poloviny lýtek. Bylo to to nejodvážnější oblečení, v jakém jsem ji kdy viděl – a měla dokonce vínově červené boty.

„Kuchyň, Alcatrazi?“ zeptala se. „Proč zrovna kuchyň?“

„Byla to nehoda,“ zamumlal jsem. „Chtěl jsem pro své pěstouny udělat něco hezkého.“

„Takže ses rozhodl potěšit Joan Sheldonovou – která patří mezi nejlepší a nejrenomovanější šéfkuchaře ve městě – tím, že jí podpálíš kuchyň?“

Pokrčil jsem rameny. „Jen jsem chtěl uvařit večeři. Myslel jsem si, že čínské nudle snad zvládnou i *já*.“

Slečna Fletcherová si odfrkla. Vešla do pokoje, přičemž cestou kolem mého prádelníku zavrtěla hlavou. Ukazovákem štouchla do krabice obsahující mé dědictví a cosi si pro sebe tiše ucedila, když jí pohled padl na zmuchlaný balící papír a roztřepený provázek; názor slečny Fletcherové na nepořádek byl jasný.

Obrátila se zpátky ke mně. „Docházejí nám rodiny, Smedry. Páry, které zbyly, už většinou slyšely, co se o tobě povídá. Brzy nebude místo, kam bychom tě mohli poslat.“

Dál jsem jen bez hlesu ležel na posteli.

Slečna Fletcherová si povzdechla, založila si paže na prsou a jen poklepávala prsty. „Je ti jasné, že jsi úplně k ničemu.“

A je to tady, pomyslel jsem si znechuceně. Tohle byla moje vůbec nejméně oblíbená část procesu. Zíral jsem do stropu.

„Nemáš otce ani matku,“ vykládala slečna Fletcherová, „jen parazituješ na systému. Dostal jsi druhou šanci – a pak i třetí a nakonec *dvacátou sedmou*. A jak ses za tuto štědrost odvděčil? Nezájmem, neúctou a *ničením!*“

„Já věci neničím,“ řekl jsem klidně. „Já je rozbívám. V tom je rozdíl.“

Slečna Fletcherová pohrdlivě nakrčila nos. Otočila se na podpatku a odešla, dveře se za ní zabouchly. Slyšel jsem, jak se dole loučí se Sheldonovými a slibuje jim, že se pro mě zítra ráno zastaví její asistent.

Sakra, pomyslel jsem si s povzdechem, *Roy a Joan byli fajn. Byli by z nich skvělí rodiče.*